

וישב חט"ו שיחה ה'

קשה לפרש ש"חותמך" הוא חותם, כי מן הסתם לא היה לו חותם כשהלך לגזוז את צאנו, ולכן מפרש רש"י שזהו "טבעת" - "שאתה חותם בה" - שיש בה חשיבות, ועד"ז "שמלתך" הוא בגד של חשיבות, שעל ידם יוכר יהודה.

על הפסוק (לח, יח) "ותאמר חותמך ופתילך ומטך אשר בידך" מפרש רש"י: "גזקתך ושושיפך, טבעת שאתה חותם בה ושמלתך שאתה מתכסה בה".

צריך להבין מדוע מוציא רש"י את "טבעתך" מפשוטו ומפרש שזהו חותם? ומדוע אינו מפרש "פתילך" כפשוטו שהו"ע חוט (או אזור) וכיוצא בזה?

והביאור: קשה לפרש שתמר ביקשה חותם, כי הרי יהודה הלך לגזוז את צאנו ומסתמא לא הי' לו חותם איתו, ועוד מהיכן ידעה אם יש לו חותם? ולכן מפרש רש"י שזהו טבעת. אך זה צריך להיות טבעת שעל ידה יוכר יהודה, ולכן מפרש טבעת שאתה חותם בה. וזהו ג"כ הטעם שאינו מפרש שפתיל הוא חגורה וכיוצ"ב, כי אין החגור ענין של חשיבות שעל ידה יוכר שזה של יהודה, ולכן מפרש רש"י "שמלתך", ולא כסותך או בגדך, שמשמעותה הוא בגד של חשיבות שיוכר שזה שייך ליהודה.

יינה של תורה: טבעת שיש עליה חותם הו"ע המשכת החותם – שם הו"י – בטבעת – בטבע. וע"ד המבואר במדרש "משל למלך שהי' לו טבעת מה היתה חסרה חותם כך מה הי' העולם חסר שבת". וע"י החיבור דהטבעת עם החותם ניכר מי הוא בעל הבית. וזהו ענין חיבור נס וטבע, יסוד ומלכות. וזהו שתמר – בחי' המלכות רצתה "חותמך" – יסוד, ונצח – "פתילך", והוד – "מטך", כדי שיהי' בנין המלכות.